

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

เรื่อง

นิทานพื้นบ้านไทย

ครูผู้สอน ครูธีระพล แก้วคำจันทร์

ครูวรรณรี วุ่นนุรักษ์

คำไทยใช้ให้ถูก

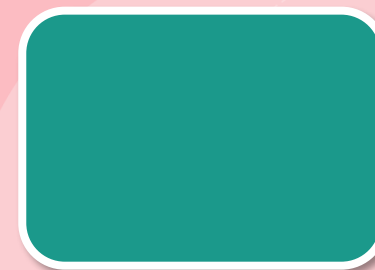
๑.

สมาวาส

๒.

สมารวาส

คำไทยใช้ให้ถูก

ฆราวาส

[คะ-รา-วาด] หมายถึง

(น.) คนผู้อยู่ครองเรือน, คนทั่ว ๆ ไป
ที่ไม่ใช่บรรพชิตหรือนักบวช.

ทบทวน

ความรู้เดิม

ในชุมชนหรือท้องถิ่นของนักเรียนมีตำนาน
หรือเรื่องเล่าเกี่ยวกับความเป็นมา
ของท้องถิ่นหรือไม่

นักเรียนรู้จักตำนานในท้องถิ่นของตนเอง
หรือท้องถิ่นอื่นบ้างหรือไม่ ลองยกตัวอย่าง

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกหลักการอ่านเพื่อการคาดคะเนเหตุการณ์ได้
๒. คาดคะเนเหตุการณ์จากการอ่านนิทานพื้นบ้าน
เรื่อง พญากงพญาพานได้
๓. ระบุข้อคิดที่ได้จากการอ่านนิทานพื้นบ้าน
เรื่อง พญากงพญาพาน
๔. ตระหนักถึงข้อคิด คุณธรรม ค่านิยมอันดีงามที่ได้
จากการอ่านนิทานพื้นบ้าน

เพิ่มเติม

ความรู้ใหม่

การอ่าน

เพื่อคาดคะเนเหตุการณ์

การอ่านเพื่อคาดคะเนเหตุการณ์

เป็นการคาดการณ์ถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นต่อไปในอนาคต ซึ่งไม่ใช่การคาดเดา โดยไม่มีเหตุผล หากต้องอาศัยเหตุผลสนับสนุน สำหรับการคาดคะเนเหตุการณ์ จากเรื่องที่เราอ่านนั้น ต้องอาศัยการอ่านจับใจความสำคัญเป็นพื้นฐาน เพื่อให้เราสามารถเชื่อมโยงข้อมูลที่สำคัญของเรื่องได้ และทำให้เราสามารถคาดคะเนเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นต่อไปได้อย่างสมเหตุสมผล น่าเชื่อถือ หรือมีความแม่นยำ เพื่อเป็นการฝึกทักษะการคิดอย่างมีระบบ

หลักการอ่านเพื่อคาดคะเนเหตุการณ์

๑) ทบทวนพิจารณาเหตุการณ์หรือปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นว่าเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการใดหรือคล้ายคลึงกับเหตุการณ์ใดจากความรู้เดิมและประสบการณ์เดิมที่มีอยู่

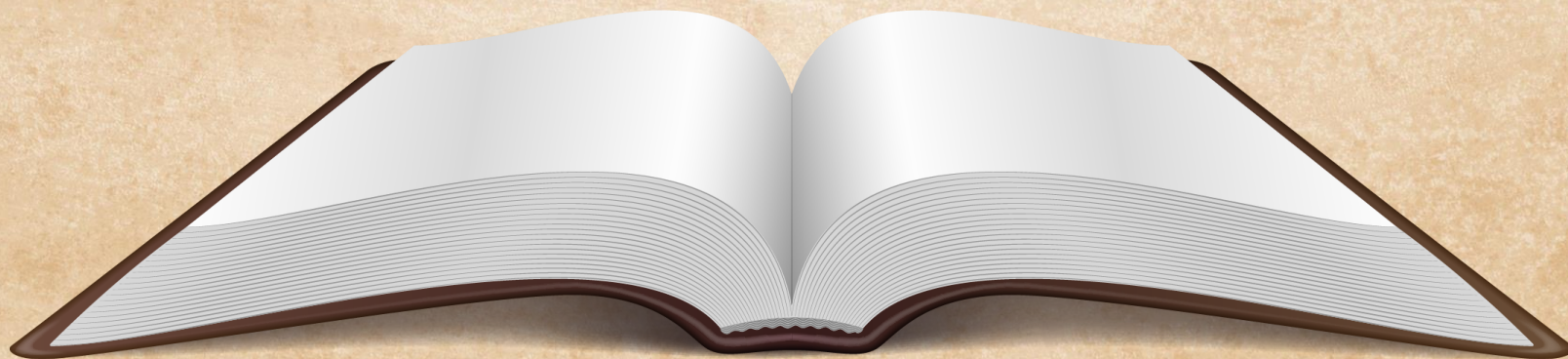
หลักการอ่านเพื่อคาดคะเนเหตุการณ์

๒) ระบุเหตุการณ์หรือปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นนั้น
อยู่ในขั้นตอนใดของกระบวนการ หรือเหตุการณ์ที่
คล้ายคลึงกัน

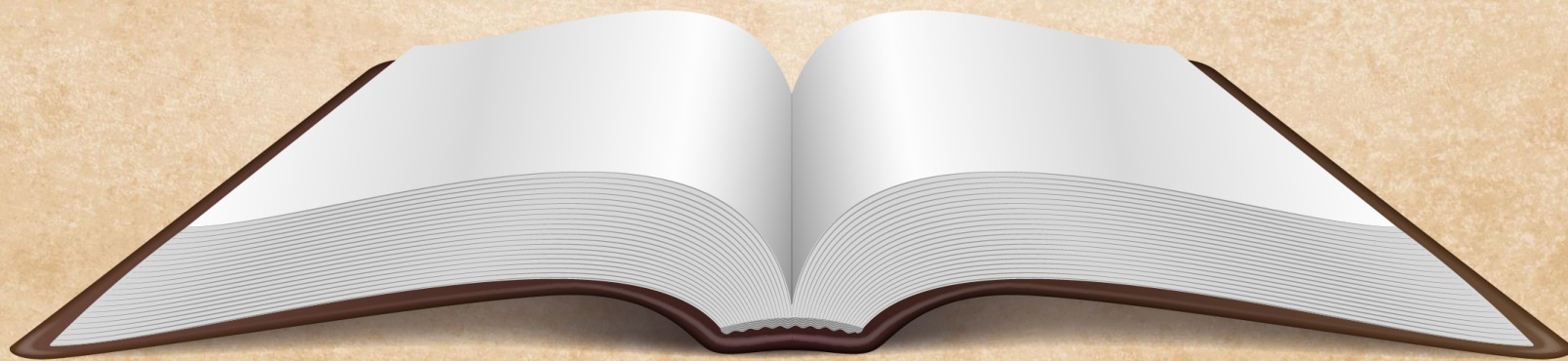
เรื่องย่อ

“พญากงพญาพาน”

ชวนกันอ่าน นิทานพื้นบ้าน

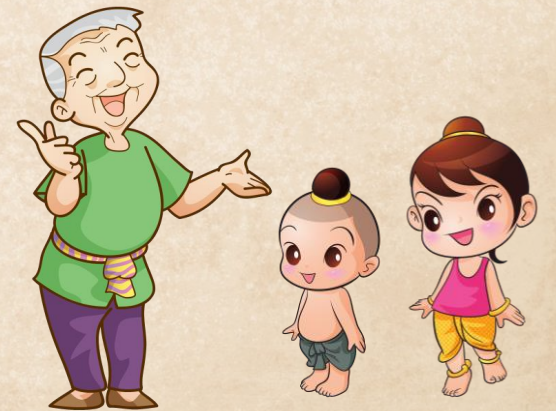
“พญากงพญาพาน”

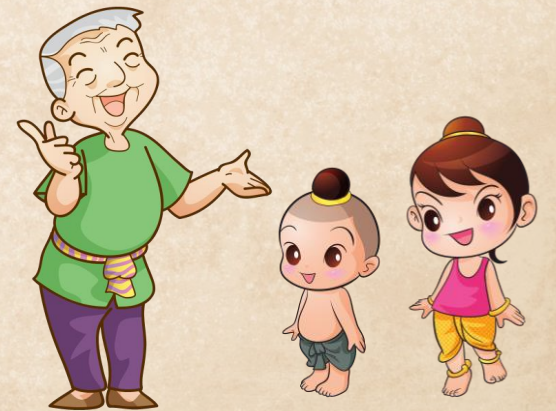
พญากงพญาพาน

พญากงได้ครองเมืองศรีวิชัย คือ **“เมืองนครปฐม”** ในปัจจุบันนี้ สืบต่อจากพระเจ้าสิการาชผู้เป็นพระราชบิดา แล้วต่อมาก็ได้มีพระราชบุตร ที่ประสูติจากพระมเหสีองค์หนึ่ง โหรได้ถวายคำพยากรณ์พระราชกุมาร ว่าจะเป็นผู้มีบุญญาธิการมากจะได้ครองราชย์สมบัติเป็นกษัตริย์ต่อไป ในภายหน้า แต่ว่าพระราชกุมารนี้ จะกระทำปิตุฆาต คือ ฆ่าพ่อ

พญากงพญาพาน

เมื่อพญากงได้ทราบดังนั้น จึงรับสั่งให้ราชบุรุษพาพระราชกุมารไป
ฆ่าทิ้งเสียในป่า ราชบุรุษจึงนำไปทิ้งไว้ที่ป่าไผ่ ที่ไร่ของยายหอม ยายพรม
ไปพบพระราชกุมารจึงเก็บมาเลี้ยงไว้ แต่ยายพรมมีลูกหลานมาก จึงยก
พระราชกุมารให้ยายหอมไปเลี้ยงไว้ ยายหอมได้เลี้ยงพระราชกุมาร แล้ว
นำไปให้เจ้าเมืองราชบุรีเลี้ยงเป็นบุตรบุญธรรม

พญากงพญาพาน

ในขณะนั้นเมืองราชบุรีเป็นเมืองขึ้นของเมืองศรีวิชัย อยู่ภายหลังพระราชกุมาร เติบโตขึ้น ได้แข็งเมืองไม่ยอมส่งบรรณาการ และได้ทำรบกับพญากงจนได้ชนข้างกัน เมื่อฆ่าพญากงสำเร็จแล้วได้เข้าเมืองศรีวิชัย เวลานั้นพระมเหสีของพญากงซึ่งเป็นพระชนนีของพญาพานยังมีพระชนม์อยู่ กล่าวกันว่ารูปโฉมสวยงาม พญาพานคิดอยากได้เป็นมเหสี ได้เสด็จเข้าไปที่ตำหนัก เทพยดาได้แปลงเป็นแพะบ้าง บ้างก็แปลงเป็นแมว แม่ลูกอ่อน นอนขวางบันไดปราสาทอยู่เมื่อพญาพานข้ามสัตว์ทั้งสองนั้นไป สัตว์จึงพูดกับแม่ว่า “ท่านเห็นพวกเราเป็นเดรัจฉานจึงข้ามไป” แม่ตอบลูกว่า “นับประสาอะไรกับเราเป็นสัตว์เดรัจฉาน แม้แต่มารดาของท่าน ท่านยังจะเอาเป็นเมีย”

พญากงพญาพาน

พญาพานได้ฟังดังนั้นก็ประหลาดพระทัยนักจึงทรงตั้งอธิษฐานว่า “ถ้าพระมเหสีของพญากงเป็นพระมารดาของเราจริงแล้ว ขอให้น้ำนมหลังออกจากถันทั้งสองข้างให้ปรากฏ ถ้าไม่ใช่พระมารดาของเราก็ขออย่าให้น้ำนมไหลออกมาเลย” พญาพานตั้งอธิษฐานแล้วน้ำนมได้หลังออกมาจากถันเป็นที่ประจักษ์แก่สายตา พญาพานจึงได้ไต่ถามไต่ความว่าเป็นพระมารดาจริง แล้วก็ทรงดื่มกินน้ำนม และทรงทราบว่าพญากงเป็นพระราชบิดาจึงโกรธยายหอมว่ามีได้บอกให้ตนทราบว่าตนบุตรใคร จนได้ทำบาปถึงฆ่าพ่อแล้วได้ไปเรียกยายหอมมา แล้วจับยายหอมฆ่าเสีย

พญากงพญาพาน

คนทั้งปวงจึงเรียกพระราชกุมารว่า “พญาพาล” เพราะไม่รู้จักบุญคุณคน และบ้างก็เรียก “พญาพาน” เพราะเมื่อเวลาเกิดนั้น พระพักตร์กระทบพานทองเป็นแผล เมื่อพญาพานช้ำยายหอมแล้วรู้สึกเสียดพระทัย ว่าช้ำผู้มีพระคุณเสียแล้วอีกคนหนึ่ง จึงได้ถามสมณพราหมณาจารย์ว่าจะทำอย่างไรจึงจะล้างบาปในการช้ำพระราชบิดา และช้ำยายหอมผู้มีพระคุณผู้ที่เลี้ยงตนมาแต่เยาว์วัย พระสงฆ์ก็ได้ถวายพระพรว่า “ให้สร้างเจดีย์สูงแค่นกเขาเหิน” จากนั้นจึงได้สร้างพระเจดีย์ขนาดใหญ่ สูงช้วนกเขาเหิน คือองค์พระปฐมเจดีย์ เพื่อเป็นการล้างบาปที่ช้ำพระราชบิดาให้บรรเทาลงบ้าง และสร้างพระประโทนเจดีย์ เพื่อล้างบาปที่ช้ำยายหอม

องค์พระปฐมเจดีย์

สัญลักษณ์แทนการล้างบาป
ที่พญาพานฆ่าพระราชบิดา

องค์พระประโทนเจดีย์

สัญลักษณ์แทนการล้างบาป
ที่พญาพานช้ายายหอม

ของฝากจากครู

ให้หนูคนเก่ง

ของฝากจากครูให้หนูคนเก่ง

บทบาทนักเรียนปลายทาง

๑. นักเรียนฟังคำสั่งแจ้งการทำใบงานที่ ๗
เรื่อง สรุปข้อคิดพินิจใช้
๒. นักเรียนทำใบงานที่ ๗
เรื่อง สรุปข้อคิดพินิจใช้

ของฝากจากครูให้หนูคนเก่ง

คำชี้แจง

ให้นักเรียนตอบคำถามจากการอ่านนิทานพื้นบ้าน เรื่อง “พญากงพญาพาน”

๑. ข้อคิดที่ได้จากนิทานพื้นบ้าน เรื่อง พญากงพญาพาน
คืออะไรบ้าง (๕ คะแนน)
๒. ให้นักเรียนเขียนอธิบายการนำข้อคิดที่ได้จากการอ่าน
นิทานพื้นบ้านไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน (๕ คะแนน)

สรุป บทเรียน

เฉลยใบงานที่ ๗

๑. ข้อคิดที่ได้จากนิทานพื้นบ้าน เรื่อง พญากงพญาพาน
คืออะไรบ้าง (๕ คะแนน)

- ๑) ข้อคิดเกี่ยวกับความกตัญญูกตเวทิต่อผู้มีพระคุณ
- ๒) ข้อคิดเกี่ยวกับการทำดีได้ดีทำชั่วได้ชั่ว
- ๓) ข้อคิดเกี่ยวกับการยอมรับความเป็นจริงว่าตนเองทำผิดชอบชั่วดี
อย่างไร (เห็นได้จากตอนที่พญาพานสร้างเจดีย์ขนาดใหญ่เพื่อล้างบาป)

เฉลยใบงานที่ ๗

๒. ให้นักเรียนเขียนอธิบายการนำข้อคิดที่ได้จากการอ่าน
นิทานพื้นบ้านไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน (๕ คะแนน)

๑) ฟังสำรวมระวัง เพื่อจะได้มุ่งปรับปรุงพัฒนาแก้ไขความผิดพลาด
ที่ตนเองก่อไว้ให้ดีขึ้น มิใช่เอาแต่ไปพาลกล่าวหาให้โทษโยนผิดให้แก่ผู้อื่น
อยู่ฝ่ายเดียว ซึ่งอาจทำให้เขาเดือดร้อนเป็นทุกข์จากกระทำของเราก็ได้

เฉลยใบงานที่ ๗

๒. ให้นักเรียนเขียนอธิบายการนำข้อคิดที่ได้จากการอ่าน
นิทานพื้นบ้านไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน (๕ คะแนน)

๒) คิดไตร่ตรองให้รอบคอบเสียก่อนที่จะทำอะไรลงไป หากเกิด
ความผิดพลาดแล้วยากที่จะแก้ไข เช่น ตอนที่พญาพานฆ่ายายหอม
และพระราชบิดาผู้มีพระคุณ

สิ่งที่โรงเรียนปลายทางต้องเตรียม

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

๑. ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง การพูดลำดับเหตุการณ์
๒. แถบข้อความเหตุการณ์สำคัญ
๓. นิทานพื้นบ้าน เรื่อง พญากงพญาพาน

บทเรียนครั้งต่อไป

“การพูดลำดับเหตุการณ์”

รายวิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

